

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 6

Maribor, ponedeljek 9. januarja 1928

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.400
Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Naše učiteljstvo v Mariboru

KRIZA NAŠEGA ŠOLSTVA. — TUDI OSNOVNO ŠOLSTVO PREŽIVJA KRIZO. — KJE SO VZROKI? ANKETA ŠOL. UPRAVITELJEV MARIBORSKE OBLASTI. — USPEŠEN NJEN POTEK.

Malokatera panoga našega javnega življenja občuti tako živo vse nepravilike, ki so spojene s preustrojevanjem novo nastale države, kakor naše šolstvo. Vsako leto se moramo parkrat boriti z vsemi svojimi silami, da ohranimo vsaj to, kar že imamo. Enkrat je v nevarnosti naše obrtno šolstvo, drugi kmetijsko strokovno, potem zopet hočejo demonirati kar čez noč naše srednje šole in sedaj se borimo že nekaj mesecev za našo univerzo. Komaj odvrnemo in malo pozabimo eno nevarnost, že nas neprijetno preseneči naša centralna prosvetna uprava z drugo še večjo. Pa smo zopet v boju in protestiramo in ukrepamo, kar je le mogoče samo, da bi ohranili vsaj to, kar že imamo. Naši protesti včasih zaležejo, čisto so pa tudi bob v steno in gredo merodajni faktorji preko vseh naših še tako upravičenih želj in zahtev.

Edino naše osnovno šolstvo je ostalo do sedaj vsaj na videz kolikor toliko neprizadeto pri teh večno se porajajočih krizah. Pa to je bilo res samo na videz. Naša javnost sicer ni bila alarmirana z vestmi, da je ogrožen tudi obstoj in razvoj našega osnovnega šolstva, a ljub temu preživlja tudi ta panoga svojo krizo, katero le deloma občutijo starši šolajočih se mladine. Prav živo pa čuti to krizo naše učiteljstvo. Saj hočejo v Beogradu tudi naše osnovno šolstvo unificirati, kar lepo vse po enem kopitu. In tako prihajajo od zgoraj čisto naredbe, ki so morda umestne in izvedljive v pretežnem delu naše države, ki se pa pri najboljši volji ne morejo izvesti brez večje škode pri nas. Zakaj naše šolstvo — tudi osnovno — je na visoki stopnji v primeru s šolstvom po drugih pokrajinah naše države. In mesto, da bi mi potegnili zaostale pokrajine za seboj navzgor, nas one vlečejo navzdol, ker so v pretežni večini. Tako torej brzimo v krizo, za katere konec danes ne more nihče vedeti, kedaj in kakšen bo.

Našo šolo mori najhujše birokratizem, ki se je zadnja leta prav bohotno razpasel tudi v prosvetnem resoru. O vsaki stvari odloča Beograd, ki čisto ne pozna naših prilik in jih seveda tudi ne more upoštevati. Kar čez noč pridejo zahteve na upravno šolskem polju, ki se čisto ne morejo spraviti v sklad z našimi prilikami. Ako se pa že za silo spravijo v soglasje s centralnimi zahtevami, potem pa nastane skrupulo, da se bog usmili. — Vsako leto se uvajajo novi učni načrti, ki morajo vsaj pri nas ostati več ali manj le na papirju. Čez noč smo dobili uredb o krajevnih šolskih odborih, katero so potem popravljali in krpali, da se je ustvaril za silo neki modus vivendi. Koliko pa pride drugih uredb, ki se tičejo učiteljstva samega in njegovega dela v šoli in izven nje!

Da take razmere ne pospešujejo vzgoje in pouka na naših osnovnih šolah, ampak ustvarjajo čisto pravi kaos, je razumljivo. Kljub temu pa se dobe čisto ljudje, ki zajahajo svojega konjička in kritizirajo z visokega doli delo našega učiteljstva, da ne vrši svoje naloge, da otroci manj znajo, kakor so znali nekdanj. Pri tem pa seveda ne pomislijo na pravi izvor vseh nedostatkov, ki je največkrat drugje, ne pa med učiteljstvom samim. Če hoče šola vršiti svojo nalogo uspešno, mora imeti pred vsem mir. Te-

ga pa naša šola nima. Tako pogosti pretresljaji in vznemirjenja z raznimi odredbami, ki posegajo globoko v šolsko delo, pa morajo roditi neuspeh.

Da se temu kolikor je možno odpomo- re in se ustvari neka enotnost v notranjem poslovanju naših osnovnih šol, zato je sklicala za minulo soboto organizacija našega učiteljstva v Maribor anketo vseh šolskih upraviteljev iz mariborske oblasti. Ankete se je udeležilo kakih 250 šol. upraviteljev in upraviteljic. Vodil jo je poverjenik g. Škulj in je bila jako živahna. Na njej je bila zastopana tudi prosvetna uprava s tremi sreskimi šol. nadzorniki ter oblastni šolski odbor po svojem tajniku in blaginiku. Sprejelo se je do 50 predlogov, ki so se odkazali šolsko upravnemu odseku organizacije, ki ima nalogo, da jih podrobno preštudira in izdela ter jih potem skuša uveljaviti organizacija pri šolski upravi. Tako se je ustvaril kontrast med učiteljstvom in prosvetno upravo, ki more biti le na korist obeh. Največjo korist pa bo imela od tega naša osnovna šola.

V začetku zborovanja se je sprejela ob živahnem odobravanju resolucija šolskega upravitelja Grčarja, ki zavrača pavalne očitke merodajnih krogov napram naši šoli in učiteljstvu ter zahteva, da naša šola vrši v miru svojo nalogo ter naj se učiteljstvo vrne pred vsem poklicnemu delu. Odpravite zlo pri korenini in tudi naša šola bode ne samo taka kakor je bila nekdanj, ampak še boljša!

Vinogradnikom

Prvo poslovno leto Vinarskega društva v Mariboru, ki se je ustanovilo dne 2. aprila 1927, je končano. Glavna svrha tega društva je, da združi vse vinogradnike v boju za njih obstoj v močno organizacijo. Uspešen boj proti sovražnikom in praktično izvrševanje vseh opravil v vinogradu je pa le mogoče, če izrabi vinogradnik vse pridobitve moderne vinarstva. S tem ga pa more seznaniti le dobra knjiga in strokovno časopisje. Tudi Vinarsko društvo izdaja v to svrhu strokovno glasilo, ilustrirani mesečnik »Naše gorice«, ki naj služi vinogradnikom in kmetovalcem sploh v pouk. Da more društvo uspešno zastopati interese vinogradnikov napram oblastim, je potrebno, da se organizirajo vsi vinogradniki. Lepo število vinogradnikov je pristopilo k društvu že v prvem letu. Vendar pa je še vedno velika večina vinogradnikov izven društva. Vinarsko društvo v Mariboru vabi vse neorganizirane vinogradnike, da pristopijo k društvu in s tem dvignejo moralno moč društva. Članarina oziroma naročnina za glasilo znaša za tuzemstvo 30 Din, za inozemstvo pa 40 Din.

Fond za slovensko Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo

Poziv slovenski javnosti, naj prispeva za Fond za Akademijo in Galerijo, ki bo podlaga za ustanovitev naših najvišjih prosvetnih zavodov, je našel popolno razumevanje. Objavljamo prvi seznam prispevkov v vrednost slovenski javnosti in bomo poslej redno priobčevali imena darovateljev v časovnem redu.

Proti nespametnim določbam novega finančnega zakona

PROTESTNO ZBOROVANJE MARIBORSKIH HIŠNIH IN ZEMLJIŠKIH LASTNIKOV PROTI POVIŠANJU HIŠNO-NAJEMNINSKEGA DAVKA IN UZAKO NITVI ČL. 69. FIN. ZAK.

Maribor, 9. januarja.

Po vseh večjih krajih prečanskih se vršijo te dni protestna zborovanja proti previsokim davkom, ki težijo le en del državljanov. Iz Vojvodine prihajajo poročila o protestnih mitingih industrijev in obrtnikov ter trgovcev, v Zagrebu je bila včeraj protestna skupščina bančnih, trgovskih in ostalih zasebnih uradnikov in nameščencev, istotam pripravlja 55 gospodarskih organizacij s področja zagrebške zbornice TOJ za dne 13. tm. sku pen velik protestni miting. Maribor pa je imel včeraj protestni shod hišnih in zemljiških posestnikov, ki so zlasti ugotovili nekaj določb novega finančnega zakona in davčne reforme, ki utegnejo vplivati katastrofalno na vse gospodarstvo Slovenije.

V dvorani Zadrugne gospodarske banke se je sestalo včeraj 200 hišnih in zemljiških lastnikov, ki so po govornih gg. Glaserja, dr. Šorlija in Lipovška iz Maribora ter glavnega govornika g. Frelaha iz Ljubljane sprejeli z velikim ogorčenjem naslednje resolucije:

O priliki davčne reforme namerava finančni minister pritisniti, da se določi hišno-najemniški davek na davčno stopnjo 20%. To bi bilo nepremišljeno in previsoko ter bi pomenilo obremenitev lišnega posestva. Zahtevamo, da se davčna stopnja na ta davek določi na 12%. Dalje zahtevamo glede ocenitev lastnih stanovanj, da se ista določi tudi po sobah, kakršni predlog se je stavil že poslancem.

S členom 69. fin. zak. naj bi bila v oddaljenosti 50 km od državne meje nemogoča vsaka odsvojitve nepremičnin. nemogoča pridobitev in zakup na nepremičninah razen z odobritvijo ministrstva vojske in notranjih zadev. Na ta način bi bila zasebna last na nepremičninah skoro v vsej Sloveniji takorekoč odpravljena in svobodno razpolaganje z zemljišči in hišami onemogočeno.

ljena in svobodno razpolaganje z zemljišči in hišami onemogočeno.

Ta člen nasprotuje jasnim določbam ustave, ki priznava zasebno lastnino kot princip. Št. 69 ne zabranjuje pridobivanja pravic na nepremičninah le inozemcem (kakor je to veljalo doslej), ampak prepoveduje tudi domačim državljanom direktno pridobivanje lastnine in celo tudi posestnih in zakupnih pravic. S tem členom bo uničena bistvena funkcija zasebne lastnine, ki je osnovno načelo civiliziranih držav. Vrednost hiš in zemljišč bi v Sloveniji in ostalih prizadetih krajih padla najmanj za polovico. Vsak kredit bo onemogočen in bo izostal. Moledovanje pri vojnem in notranjem ministru za vsako prodajo, prepušitev posestva ali zakup zemljišč bi bilo zvezano z dolgotrajnim čakanjem pa tudi z velikimi stroški. To bi značilo toliko, kakor da je vnaprej zabranjen vsak promet z nepremičninami. Vsak kmet, ki prepušti posestvo svojim otrokom ali dá par sežnje zemljišča v zakup, vsak hišni lastnik, ki bi hotel dati svoje prostore v najem, bi moral prositi in čakati na odobritev dveh ministrstev, sicer bi bil pravni posel neveljaven in bi krivce celo zadela še globa 100.000 do 500.000 Din.

Zbrani hišni in zemljiški posestniki opozarjajo narodne poslance in merodajne faktorje na nevarnost, ki preti svobodni lastnini in jih prosijo, naj preprečijo sprejetje čl. 69. Obenem se naprošajo vsa županstva, da sprejmejo primerne resolucije in jih pošljejo poslanskim klubom, da na ta način skupno preprečijo odpravo lastnine v Sloveniji.

Zborovalci protestirajo najenergičneje proti nameravani ukinitvi upravnega sodišča za Slovenijo v Celju in njegovi premestitvi v Zagreb, kjer ne pozna uradništvo niti našega jezika niti našega prava.

A) Ustanovitelji Akademije in Galerije (dar najmanj 100.000 Din). Mestna občina ljubljanska je votirala 300.000 Din. — Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je izplačala 15. aprila 1927 znesek 100.000 Din.

B) Zidarji Akademije in Galerije. (Dar najmanj 10.000 Din). Mestna občina celjska je obvestila upravo Fonda, da je postavila v proračun 50.000 Din za fond. Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani je izplačala dne 20. dec. 1927 znesek 50.000 Din.

C) Darovali, oziroma votirali so: po 5000 Din: Mestna občina Ptuj; po 3000 Din: Neimenovani; po 2000 Din: Mestni občini Kamnik in Kranj; po 1500 Din: Mestna občina Brežice; po 1400 Din: univ. profesor dr. Matija Murko v Pragi; po 1000 Din: msgr. Viktor Steska, prof. Simon Dolar, univ. prof. dr. Izidor Cankar, občine Konjice, Mežica in Dobruje; po 600 Din: dr. France Stelč dr. Josip Regali; po 350 Din: tržka občina Sv. Trojica v Slov. gor; po 250 Din: občina Zagorje ob Savi; po 200 Din: občina Moste pri Ljubljani; po 120 Din: Alojz Smrekar, Ljubljana; po 100 Din: Orlovski krožek na Verdu, Orliški krožek na Verdu, občine Rakek, Kokarje, Dravograd, Ljubno; po 50 Din: vesela družba pri »Bergantu«, občini Rajhenburg in

Gradišče ob Dravi; po 20 Din; občina Spodnje Sečvo (Rog. Slatina).

Narodna galerija, kot upravitelj Fonda, izreka vsem darovateljem iskreno zahvalo za razumevanje in podpiranje naše največje kulturne naloge ter prosi ostale slovenske občine, zavode in posameznike, naj sledijo zgledu prvih darovateljev. Fond ima svoj lastni čekovni račun v Ljubljani, štev. 10535.

Praznovanje rojstnega dne kraljice Marije

BEograd, 9. januarja. 29. rojstni dan kraljice Marije so praznovali v naši prestolici zelo slovesno. Dopol dne se je vršila v pravoslavni katedrali slovesna služba božja, ki jo je celebriral ob veliki asistenci svečenikov patrijarh Dimitrije. Službe božje so se udeležili: ministrski predsednik Vučković z vsemi v Beogradu navzočimi člani vlade, številni poslanci, diplomatski zbor v veliki gala-uniformi, generaliteta, admiraliteta in številni visoki državni uradniki. Kralja je zastopal poseben odposlanec. Po službi božji so se vršile na dvornem maršalatu običajne udanostne manifestacije. Sicer vlada v Beogradu veliko zanimanje za pričakovani srečni dogodek na dvoru.

Naša zasebna in javna dobrodelnost

POTREBA PO ORGANIZIRANI DOBRODELNOSTI V MARIBORU.

Maribor, 7. januarja.

Hvala Bogu, da je že enkrat konec nesrečnega decembra s številnimi prazniki! Sicer vsi meseci preteklega leta niso bili kaj prida, a najhujši je bil pa, kakor vsako leto tudi letos december. Otvoril ga je narodni praznik Ujedinjenja in potem je šlo kar naprej praznik na praznik, dokler nismo skočili iz Silvestrovega praznika v novoletno nedeljo.

Saj človek nič ne reče. Nedelje in prazniki se tupatam čisto priležejo, če so prav razdeljeni med delavniki. Človek se rad komodno vsede za mizo v prijetnem pričakovanju, da gospodinja postavi nekaj boljšega na mizo nego druge dni. Pa ni lepo tekne in posediš še po kosilu nekaj časa za mizo in sreblješ črno, ali pa si celo privoščiš kupico vina. Tudi družini privoščiš kaj boljšega in mastnejšega. Naj vedo, da je nedelja ali praznik! A, če se prazniki kopičijo kakor v decembru, je to že malo prehudo za naše umerjene in nerazvane želodce. Še hujše je pa za naše žepce t. j. za žepce domačih gospodarjev in družinskih očetov. Kar vedno odpiraj mošnjo od jutra do večera. Po navadi gospodinja ne vpraša dosti, kje se bo vzelo. Postavi se kratkoma na stališče, doslej smo imeli ob dnevih tako in tako, in seveda letos ne sme biti slabše, ampak boljše. Boljše menda zato, ker so slabi časi. Pa ti nosi skupaj, cvre in peče, da jo je kar veselje gledati kako je v svojem elementu. Veselje pa mine tebe, ko potem plačuješ račune in rajtaš ter obračaš tiste dinarčke na vse konce in kraje. Pa kakor jih snčeš, vedno jih je premalo!

No, pa to bi se na vse zadnje še preneslo. Saj človek samo enkrat živi, in samo en december je v letu.

Nekaj drugega pa je s takozvano javno dobrodelnostjo, katero goji Maribor prav pridno vse leto, višek pa doseže v mesecu decembru. Že koncem novembra so mi otročki nosili iz šole prav lične listke: »1 Din za srajčko ubogemu otro-

ku«, »2 Din za čevljičke«, 5 Din za obleko« itd. To je prav lepo in zaupljivo, a vendar.... Potlej pa ti od začetka decembra pa prav do Silvestrovega ljudje kar snažijo kljuko, da ta mesec resnično nekaj profitiraš na pasti in raznih tistih mažah, s katerimi se snažijo kljuko. — Človek se res mora čuditi, da je na svetu res toliko ljudi, ki se brigajo in žrtvujejo za uboge. To je za sedanjost materijalistično dobo res razveseljivo znamenje posebno pri nas. En dan v tednu pred božičem sem šel take posetnike, ki so me počastili z lepim uvodom in rahlo potrkali na moje dobro srce. Veste, koliko sem jih naštel? Nič manj in nič več, kakor 18. Skoraj polovica jih je bilo iz Maribora in bližnje okolice, drugi pa so bili »rodoljubi z dežele« od vseh koncev in krajev. To so bile šole, kulturna, športna in vsa mogoča društva. Cel leksikon bi jih lahko naštel. Da, društveno življenje je pri nas tudi na višku v decembru.

Brez šale. Silno zanimiva bi bila darežljivost Maribora meseca decembra v številkah. Menda bi se jim sami čudili, da toliko prenesemo. Dasi imamo v Mariboru vse polno društev, vendar smo še enega krvavo potrebni. Do tega uverjenja sem prišel sedaj v decembru. Namreč društva, pri katerem bi se človek odkupil za vse take-le nadležnosti in neprijetnosti. Društvo bi obiskalo vse premožnejše stranke, pobralo darila ter jih razdelilo po potrebi in vrednosti posameznim reflektantom. Darovateljem bi pa pustilo izkaznico o odkupnini. Tako bi človek samo enkrat daroval v ta namen četudi večji znesek, pa bi imel potem mir on in drugi. Nabiralci bi se pa kar obrnili s svojimi prošnjami na društvo in prejeli primeren dar. Zakaj tudi za nje ni tako fehtarjenje prijetno. Mi bi pa lahko imeli še vrhutega pregled, kdo daruje in koliko ter kdo je obdarovan.

Statistika je vedno dobra. — Drugod se take dobrodelne naprave obnesejo in menda bi se tudi v Mariboru.

Mariborski in dnevni drobiž

Rojstni dan kraljice Marije

praznuje danes tudi Maribor primerno slovesno. Vsa državna in samoupravna ter lepo število zasebnih poslopij je bilo že včeraj okrašenih z državnimi in narodnimi trobojnicami, večina hiš pa je izvesila zastave davi. Sinoči okrog šeste kakor tudi davi po sedmih je oddelek artiljerije pri Treh ribnikih oddajal slavnostne sretele. Ob 10. je imel stolni prošt g. dr. Matek v stolnici slovesno službo božjo, ki so ji prisostvovali predstavniki vseh oblastev, na Slomškovem trgu je bila postavljena četa vojakov v paradi, ki je med sviranjem godbe korakala po maši skozi mesto. Šole imajo danes prosto pouka in nekateri državni uradi ne poslujejo. — Naša kraljica Marija stopa danes v devetindvajseto leto starosti.

Seja širšega srezkega odbora SDS za mesto Maribor

se bo vršila jutri, v torek 10. januarja ob 20. uri v tajništvu Cankarjeva ulica 1. Udeležba obvezna. Vabil ne bo. — Predsednik. —

Občinske volitve v Ptuj.

Pri včerajšnjih občinskih volitvah v Ptuj, za katere je vladalo po vsej mariborski oblasti veliko zanimanje in od katerih so zlasti Nemci pričakovali od zadnjih skupščinskih volitev nov porast svojih glasov, so končale sledeče: SDS 179 glasov in 6 mandatov, Nemci 254 (8), SLS 155 (5), socialisti 112 (4) in radikali 68 glasov ter 2 mandata. Socialisti so dobili en mandat z ostankom. Demokrati so napredovali od zadnjih volitev za 11 glasov.

Napredni župani v srezu Ptuj.

V občini Ptujška Gora je bil izvoljen za župana g. Ivan Pečec, vpokojeni poštni uradnik in posestnik, predsednik tamošnje kraj. org. SDS. — Znak je bil za župana v občini Stojanci pri Ptuj izvoljen ugledni posestnik g. Alojz Vajda, predsednik tamošnjega krajevnega odbora SDS. —

Na naslov poštnega ravnateljstva.

Občinstvo se vsesplošno pritožuje, da ima studenška občina, ki šteje nekaj čez 5000 duš, premalo poštne nabiralnikov. Odkar se je preselil poštni urad iz Sokolske ulice v novo občinsko hišo koncem Cirilmetodove ulice ni na pr. v Cirilmetodovi ulici nobenega poštne nabiralnika. Istega pogrešajo tudi v takozvani »vasi« in na Kralja Petra cesti ter še v drugih delih velike občine. V celotni je kakih pet poštne nabiralnikov premalo. — Upamo, da bo poštno ravnanje to ta nedostatek uvidelo ter ga tudi odpravilo. Ker so bile vse intervencije in pritožbe od strani občanov brezuspešne, prosimo poštno ravnanje, da želi občanov-davkoplačevalcev ugodi.

Minister saobračaja o sprejemanju železniških zdravnikov.

Na neko zadevno vprašanje je dobil g. narodni poslanec dr. Pivko od ministra saobračaja te dni obvestilo, da se v službo žel. bolniške blagajne ne sprejemajo v nobenem slučaju zdravniki, ki so dovršili 60. leto starosti, tudi če so dozdaj že bili v taki službi. Kot razloge navaja minister določbe pravilnika, ki ne dovoljuje za zdravniško službo pri bolniški blagajni sprejemanja zdravnikov v starosti nad 60 let, ker se tudi po zakonu o prometnem osoblju lahko uradniki s 60. letom upokojijo, ter bi ne bilo umestno sprejemati v službo ljudi v teh letih. Bolniška blagajna bi lahko na ta način večkrat prišla v neprijeten položaj, da bi morala pač dajati plače, tudi če event. radi bolezni ne bi vršili službe, ne da bi imela od njih koristi. Te odgovornosti pa si bolniška blagajna, ki mora vsled pomanjkanja sredstev opuščati marsikaj nujnega, kakor n. pr. specialno lečenje tuberkuloze itd., ne more naprčiti. —

Samo danes in jutri

si še lahko nabavite novinarske srečke po 10 Din komad, ker se v nedeljo 15. tm. že prične žrebanje. Stopite v upravo »Jutra« na Aleksandrovi cesti 13, kjer je še nekaj srečk na razpolago. —

Angleški krožek v Mariboru

ima svoj občni zbor dne 12. t. m. točno ob 19. uri v prostorih drž. realke (pritl. levo) z običajnim dnevnim redom. Vabilo k polnoštevilni udeležbi. Sprejemajo se tudi novi člani. — Odbor. —

Smrtna kosa.

Umrli so: v soboto 58letni delavec Blaž Vavpotič; pogreb danes popoldne. V Tomšičevem drevoredu št. 104 je preminil 85letni tovarniški ravnatelj v pok. Karl Schunn; pogreb jutri ob 14. V Meljski ulici je umrl 30 letni cand. ing. Primož Stossier; pogreb jutri ob 15. V Ribiški ulici je preminula 61 letna Katarina Vohi, soproga uslužbenca mestne občine; pogreb jutri ob 16. V Vozni ulici je umrl 43letni Mirko Stauber, uslužbenec državnih železnic; pogreb jutri ob 16. Včeraj popoldne je umrl zobozdravnik dr. Edvard Wiesinger v Gosposki ulici; pogreb v sredo ob 15. —

Redni občni zbor nižjih poštne in brzojavne službenice v Mariboru

se bo vršil v nedeljo dne 12. februarja ob 14. uri v dvorani glavne pošte. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Poročilo pregledovalcev računa. 3. Volitev novega odbora in pregledovalcev. 4. Slučajnosti. Če občni zbor ob napovedani uri ne bo sklepčen, se otvori pol ure pozneje ob vsaki udeležbi članov. Dolžnost vsakega člana je, da se udeleži občnega zbora. —

Smrtna nesreča na državnem mostu.

Na državnem mostu čez Dravo je znano najnevarnejša poledica radi neprestnega ostrega vetra, ki brije po dravski dolini. Nič manj znano tudi ni žalostno dejstvo, da hodniki na tem mostu niso nikdar posuti, ker se občina brani skrbeti za to delo, češ, most ni občinski, država pa se tudi ne zmeja za to. In tako je davi ob sedmih spodrsnilo na mostu nekemu delavcu, da je padel in na mestu umrl. Identitete ponesrečenca niso mogli ugotoviti. Ali je postal žrtev nesreče, ali pa ga je morda zadela kap, še ni ugotovljeno. Truplo so odpeljali v mrtvašnico mestnega pokopališča. —

Nesreča pri padcu.

Včeraj je padla 35letna Pavlina Podkrižnik s stopnic in si zlomila desno nogo. Ponesrečenko so prepeljali v splošno bolnico. —

Aufbiks Lajtersperg!

Ta pramariborski klic sta občutila v soboto zvečer Vilibald Likovec in Fekonja Hinko. Oba sta v vinotoku Marks v Lajterspergu odnesla več kot spomine. Prvemu je nož napravil globoko zevajočo rano med desnimi očesom in nosom, a drugemu so »Aufbiksari« zrahljali lobanjo. Oba sta bila kot težka ranjenca predana v Splošno bolnico.

Žrtve zimskega športa.

Včerajšnja nedelja je zahtevala kar tri žrtve zimskega športa. Črkostavec Ziegler Jakob, 25 let star in 21letni barvarski pomočnik Schönwetter Henrik sta pri sankanju dobila težje notranje poškodbe. Rešilni oddelek ju je oddal v Splošno bolnico. — Tretja žrtev zimskega športa je 24. letni Zentrich Mihael, ki se je ponesrečil pri drsanju na ledu. Dobil je precejšnje poškodbe na glavi.

Telovadno akademijo

z vsemi svojimi oddelki priredi Sokol v Studencih v soboto dne 14. tm. v svojem domu ob 19. uri. Po akademiji prosti zabava in ples. —

Nesreča pri sankanju.

Včeraj popoldne se je pri sankanju na Meljskem hribu pripetila težka nesreča. Sani, s katerimi so se vozili trije tovariši, so se na nekem zavoju prevrnile in sankarje je pognalo daleč preko ceste v sneg. Dva sta ostala popolnoma nepoškodovana, 21letni delavec Schönwetter Henrik pa je priletel tako nevarno s hrbtom na neki kamen, da si je zlomil hrbtnico. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Ljubezniva tolažba.

Mladenci: »Obljubljam, da ti ostanem zvest do smrti. — In Ti?«

Dekle: »Tudi jaz Tebi, toda pod pogojem, da poideš k avijatiki.«

— V tej lepi beli zimski pokrajini ste, gospodična, kot sama nedolžnost!

— Gospod doktor, vi vedno pretiravate...

— Vi hočete torej na vsak način postati moj zet?!

— Kaj še! Toda ker sem prisiljen poročiti vašo hčer, se tej usodi ne morem izogniti!

Mariborski mestni avtobus-promet

RAZSIRJANJE MESTNIH PROG. — DOSEDAJ SE JE POSLUŽILO MESTNIH AVTOBUSOV ŽE NAD 200.000 OSEB.

Podeželski promet mestnih avtobusov, ki je bil odprt 28. oktobra 1926 na dveh progah in sicer Maribor—Celje in Maribor—Dravograd, je tako napredoval, da se je v zadnjih šestih mescih na njegovih progah vozilo okrog 91 tisoč oseb. Prvotne načrte je praksa v dobrem letu seveda spremenila. Proga Maribor—Dravograd se je kmalu omejila na zvezo Maribora s Selnico, ki vzdržuje trikrat na dan v obeh smereh. Na progi Maribor—Ruše je avtobusni promet le ob nedeljah popoldne. Najboljša frekvenca je na progi Konjice—Celje, oziroma Slovenska Bistrica—Maribor.

Redna vožnja na mestnih progah se je začela 28. oktobra ter se je do danes poslužilo mestnih avtobusov nad 200 tisoč oseb. Mestni promet se bo v najkrajšem času znatno razširil. Prihodnji teden dobi proga I. tretji voz in vozilo se bo iz Nove vasi mimo kadetnice na glavni kolodvor in v Lajtersberg. Potem se odpre proga Tezno, ki je bila že ta teden komisionirana. Koroška proga bo tudi v kratkem otvorena. Vozilo se bo najbrž od glavnega kolodvora skozi Maistrovo in Koroščevo ulico v Strossmajerjev drevored, potem po Koroški cesti na Glavni trg ter skozi Tattenbachovo in Sodno ulico. Mogoče se bo iz Koroščeve ulice vozilo v Smetanovo ter od tam na Koroško cesto. S tem bo promet na Aleksandrovi cesti povečan in ljudje, ki ne čakajo radi, bodo prišli na svoj račun. Podaljšana je tudi proga Pobrežje—Glavni trg do glavnega kolodvora. Ljudje imajo najrazličnejše želje glede novih postaj, stalnega voznega reda itd. Vodstvo avtobus-prometa deluje iniciativno, sistematično in neumorno, ne more pa raznim željam drugače ugoditi, kakor potom razvoja.

V starih garažah stoji 9 vozov, v novih, ki se gradijo, jih bo pa stalo 6. Da se ustreže zvišanemu konzumu bencina, bo postavljen lasten bencinski tank, ki bo dobival bencin brez vsake izgube pri pretakanju po ceveh iz vagonске cisterne.

Velika poneverba pri sodišču v Gornji Radgoni

Sodni kancelist poneveril nad 200.00 Din.

Decembra meseca lanskega leta je sodni kancelist pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni, J. L. čisto nepričakovano resigniral na državno službo ter odšel z vso svojo rodbino v Avstrijo. Splošno so mislili, da so ga k temu privedle slabe gnotne razmere. Kmalu po njegovem odhodu pa so prišle na dan stvari, ki so izzvale v kraju veliko senzacijo.

Kancelistu J. L. je bilo namreč med drugim poverjeno na sodišču tudi inkasiranje vlog za posestva, ki so bila prodana na dražbi. Pri tem je več denarnih vlog poneveril, dotične akte pa najbrž uničil, ker jih ni moglo nikjer najti.

Negovim manipulacijam so prišli čisto slučajno na sled. Ko je namreč L. odšel v Avstrijo, je hotela neka stranka vpogled v neki sodni akt, na katerega je bila naložena že precejšnja svota, toda o aktu ni bilo ne duha ne sluha. Nadaljna preiskava je dognala, da je kancelist J. L. poneveril okroglo 200.000 Din zaupanega denarja. Oškodovana je cela vrsta posestnikov, ki so že položili denar za posestva, ki bi morala priti na dražbo.

O dogodku so obveščene tudi že avstrijske varnostne oblasti. Kje se pravzaprav sedaj nahaja J. L., še ni znano, upati pa je, da pride kmalu v roke pravice.

Ladja smrti

PODMORNIKI V SVETOVNI VOJNI — STRAŠNE DRAME V MORSKIH GLOBINAH.

Prve podmornike so zgradili na Francoskem. V rusko-japonski vojni podmornikov še niso uporabljali, čeprav so jih že imele vojne mornarice vseh velikih držav. Podmorniki so prišli šele v svetovni vojni do svoje prave uporabe in veljave. Razvoj je bil nagel: malim podmorskimi čolnom, ki se niso podajali daleč od obale, so sledile podmorske križarke, ki so s težkimi topovi na krovu lahko preplule tisoče milj.

Med svetovno vojno so podmorniki zavratno zasledovali in napadali nasprotnika, ker se njihova opazovanja cel komaj opazi nad vodo. Prvim uspehom podmornikov so sledili velikanski napori in tudi uspehi zasledovalcev. Morska globočina je kmalu nehala nuditi podmornikom varnost in zavetje. Razpenjale so se mreže, polagale mine ter iznašale bombe, ki so eksplodirale tudi v vodni globini. Če so kotli zasledovanih podmornikov puščali olje, ki se je takoj opazilo na vodni površini, so bili podmorniki izgubljeni, kakor obstreljena divjačina, ki pušča za seboj krvavo sled. Koliko strašnih dram se je pri prijateljih in neprijateljih odigralo v morski globi in koliko nesrečnih ljudi je globoko pod vodo ure in dneve čakalo na svoj strašni konec!

Podmorniki pa lahko tudi dandanes toliko let po vojni postanejo mrtvaška raketne svoje posadke. Nedavno smo imeli tak žalosten primer z ameriškim podmornikom »S 4«. Živi ljudje so ostali v podmorniku zaprti do konca in vsi poskusi rešitve so se izjalovili. V podobnem nesrečnem slučaju, ki se je dogodil

pred par leti, je v morski globi živopokopani poveljnik podmornika pisal o svojih občutkih, dokler mu pero ni padlo iz otrpljenih rok. Njegovo opisanje poudarja moči in zavesti je bilo grozno.

Pri zgradbi podmornikov se seveda z največjo skrbjo pazi na rešilne priprave. Podmorniki imajo n. pr. posebne signalne boje, ki se dajo spustiti na vodno površino. Urejene so tudi pred vodo popolnoma varne celice z mnogovrstnimi aparati za dovajanje zraka, a vse to, kakor kaže že precej nesrečnih slučajev, včasih popolnoma odreče. Podmornik, ki se sam pogreza ali potaplja, se mora obtežiti. To se izvede na ta način, da se spusti voda v to svrhu napravljene tanke. To je pa združeno z nevarnostjo, da se podmornik spusti nižje ali globlje, nego se je hotel. Lahko se znajde naenkrat na morskem dnu, kjer potem pod silnim pritiskom vode odrečejo priprave za puščanje vode iz tankov v svrhu dviganja. Ljudje v podmorniku vidijo, kaj se godi na vodni površini le tako doigo, dokler štrli razgledna cev iz vode. Pri pogrezanju je pa razgleda konec in ko se podmornik zopet dviga, lahko trči ob kako ladjo. Proti taki nesreči so seveda razni aparati s slušalkami, ki pa tudi lahko odrečejo. Dviganje ponesrečenih podmornikov je dolgotrajno in naporno delo. Predno se podmornik spravi na površino, se v njem zaprti ljudje zadušijo.

Tehnika ni vsemogočna. Popolnoma varnih zaščitnih naprav ni, vsako lahko pokvari slučaj in tako donša samo drugim v pogin zgrajena ladja — tudi sebi smrt.

Največji monument sveta.

Državni tajnik Kellogg je razpisal mednarodni natečaj za arhitekto vseh držav, ki naj izdelajo načrte za monumentalni svetilnik v zalivu San Domingo, kot simbol panameriške unije in v slavo spomina Kristofa Kolumba. Razpisane nagrade presega znesek 50.000 dolarjev (2 in pol milijona Din).

Za detektiva kandidira.

— Hočete biti nastavljen za detektiva? Ste li že pokazali kaj znanja na tem polju?

- Izsledil sem nekoč morilca.
- Katerega pa?
- Samomorilca!

Sigurni zmagovalec.

Član jug. olimpijskega komiteja: »Izgledov nimamo ravno dosti na letošnji Olimpijadi. Tekmujemo sicer v vseh panogah, vendar...

Tovariš-nestrokovnjak: »Davkoplačevalci bodo pač dosegli prvo mesto».

V brivski salon stopi možak, ne da bi se odkril in se razkorači: »Me li lahko obrijete, ne da bi moral odstraniti ovrtnik?»

— Naravno, saj vas še ostrižem, ne da bi sneli klobuk z glave!

— Bi mi ne mogli zapisati, gospod doktor, kakega sredstva proti smrčanju? Toliko razgrajam ponoči, da zbudim samega sebe.

— V tem slučaju vam priporočam, da spite v drugi sobi.

— Dragica, ljubica, moja mlada ženka! Tale pokrajina je pač rajsko lepa!

— Da, da, možiček, vsakakor pojdem semkaj na ženitovanjsko potovanje...

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 9. januarja. Zaprto.

Torek, 10. januarja ob 20. uri »Glasba«. Ab. C. Premijera.

Sreda, 11. januarja. Zaprto.

Četrtek, 12. januarja ob 20. uri »Orlov«, ab. D. Prvič.

Petek, 13. januarja. Zaprto.

Sobota, 14. januarja ob 20. uri »Živjotatovi«, ab. A. Kuponi.

Franc Wedekind na mariborskem odru

V torek 10. t. m. bo v narodnem gledališču premijera Wedekindove »Glasbe«. Že ime znanega nemškega avtorja, ki se prvič pojavlja na našem narodnem odru v Mariboru in menda sploh na Slovenskem, bo brez dvoma privabilo vso publiko, ki ljubi dramo in zna ceniti zanimiva literarna dela. Za izobražence in za tiste, ki imajo posebno fin gledališki odgoj in okus, nudi delo izborni užitek.

Ime Franca Wedekinda je znano v nemški gledališki literaturi. Tudi čez mejo njegove domovine je dospelo, čeprav ni bila zapadna evropska teaterska javnost preveč navdušena zanj. Ga ni razumela pač; če ga je pa razumela, ga ni vzljubila baš zato, ker je bil preodkritičen in razgalil na odru vso bridko gnolob družabnega življenja in pojmovanja morale.

Pod vplivom starega Ibsena in njegovih simboličnih dram se je začela razširati v Evropi s studijami Nietzsche-a, Baudelaire-a, Verlaine-a, Swinburne-a, Wagnerja, Boecklina neka nova vrsta neorealizma. Da bi se ta ideja čim bolj razmahnila, sta ustanovila v Berlinu l. 1899. pisatelj Martin Zickel in igralec Paul Martin znano »Secessionsstube«. Med njene vnete sodelavce je spadal poleg v. Hoffmannsthal-a, v. Scholz-a in Dehmel-a tudi Franc Wedekind. Wedekind je močna dramatična osebnost, silen temperament, ki ni hotel hoditi po vsakdanjih potih takratnih novejših nemških avtorjev, katerim je manjkala originalnost in krepka dramatičnost. Pesnik satire in tragikomedije, kakor sam rad imenuje sebe in svoja dela, nasili govoriti o tisti socialni, politični, satirični komediji, ki je ni več med Nemci, kakor zatrjuje kritik Schultze. Središče novejših nemške satirične drame je bil München, odkoder izhaja po navadi vsako nemško intelektualno gibanje negativne opozicije, ki se je konkretizirala v satiri in umetniški borbi. Vodje tega bavarskega gibanja so bili: Franc Wedekind, Joseph Rudner in Ludwig Thoma. Oni so izdajali križem sveta znane revije »Jugend« in »Simplicissimus«. Fr. Wedekind je umrl med vojno, star nekaj čez 50 let. On je v svojih delih precej podoben de Curel-u in govori z ironijo, ki močno spominja na Georges-a Courteline-a.

V bistvu je Wedekindovo delo vsekrog groteskna burka, ki je lastna zemlji, v kateri se je pisatelj rodil, in baš zaradi tega ni preveč priljubljena v ostali Evropi. Wedekind pa je zares odličen tragikomik, ali bolje: pesnik blaznih fantazij, kakor mu pravi Lothar.

Vsi vemo, da se vsaka ideja da obleči v dramatičen ali komičen karakter, kakršen je pač njen namen, ki ga kaže. Vzemimo n. pr. prešestvo: mari ni prešestvo neobhodno potrebna baza za vse najbolj razposajene in vesele burke, obenem pa tudi za najtežje, najmračnejše drame? Nagota človeka, ki poklonivši se morali, zakrije svoje telo s figovim peresom, je izborni motiv ne samo za smeh, ampak tudi za jok. In drzni pisatelj nam predstavlja svoje delo brez figovega peresa. On nas uvaja v nekatere lepe ideje, ki tretirajo sodobno družabnost, posebno spolna razmerja. Civilizacija je te spolne odnose komplicirala, odvzela jim je čistost in prvotno prostodušnost.

Wedekind se bori s to civilizacijo in družabnostjo. V Wedekindovi komediji je ženska demon; on pa ni mož, ki bi mogel vkrotiti tega demona, ki bi mogel držati tega hudiča v kleščah. Ka ženska objame je izgubljeno, kar je v njej veli-

kega, močnega, dobrega, se konsumira v smehu in igranju, se zmelje med njenimi belimi zobmi, se izgubi na njenem rožnatem jezičku. Ženska ploska z rokami in pleše gola pred svojim zrcalom. Ona ne zna biti hudič. Brezvestni Lucifer, to je šele pravi strahoviti demon. Ženska je le nežno bitje, ljubka oseba, ki draži s svojimi ptičimi možgani, ki je ljubosumna na samca, je žvrgolec vampir: možki se ubijajo radi nje, blaznijo in umirajo radi nje. Ta pogine slučajno, on isi prereže vrat z britvijo, tretji se ustrelji; vse kar se pojmuje kot moralno, običajno, čustveno, izgine kakor milni mehurčki na vetru. In to je grozno, to je zasmehovalno tragično. Vse Wedekindove figure so mojstrsko skicirane, posebno ženske. Intelektualci bodo našli mnogo nadvse zanimivih in prijetnih reči v Wedekindovem delu; upati je, da ga bo tudi širša publika razumela, čeprav ljudje ne gledajo radi na razsvetljeni sceni nagoto brez figovega peresa.

Wedekind je producal počasi in poredkoma. On se identificira s svojimi heroi in igra sam vloge, ki so njim dodeljene. Tako ga bomo spoznali v »Glasbi« v vlogi književnika Franca Lindekuha.

Med njegova bolj znana in znamenita dela spadajo: »Frühlingserwachen«, »Erdgeist«, »Die Buchse der Pandora«, »So ist das Leben« in »Marquis von Keith«. Priznati je treba, da je Franc Wedekind eksponent novejših tendenc. Bodočnost pa bo pokazala ali se te tendence lahko smatrajo za bazo nove estetične forme in da niso samo involucija pojmov, ki propadejo v trenutku, ko zajdejo v historijo.

Rade Pregarc.

Sport

Sankaška proga Ruška koč-Ruše.

Pri včerajšnjem treningu na sankski progi se je ugotovilo dokaj pomanjkljivosti. Južno vreme je pobralo mnogo snega in na mnogih mestih skvarilo progo. V najugodnejšem slučaju se bo tekma lahko vršila le do Repoluska. V slučaju, da ne zapade svež sneg in da južno vreme vztraja, pa bo nujno potrebno, da se tekmovanje preloži.

Hajduk na Malti

V poslednjem srečanju je Hajduk profil reprezentanci Malte, katero so tvorili najboljši igralci civilnih in vojaških klubov, dosegel neodločen rezultat 0:0. — Malteški tisk je poln laskavih priznavanj in hvale. Hajduka primerja najboljšim profesionalnim klubom, Jugoslovanom pa pravi narod sportne bodočnosti. Uspehi Hajduka in njegova igra sta izzvala med prebivalstvom toliko navdušenje, da je gostovanje Hajduka na Malti zasigurano tudi za prihodnjo sezono.

III. zagrebški delavski turnir.

Včeraj se je odigrala finalna tekma za prehodni pokal delavskih klubov v finalni tekmi so Železničari porazili Grafičarje v razmerju 9:0 (6:0). Železničari so v izvrstni formi.

Beograjska senzacija.

Jugoslavija, bivši jugoslovanski prvak, je dvakrat zaporedoma podlegla BSK, sedanjemu prvaku beograjskega podsaveza v razmerju 4:0. Po poteku igre v prvem srečanju je BSK zaslužil celo boljši rezultat. V drugem srečanju je bil BSK zopet v premoči, vendar je tudi Jugoslavija kljub rezervam predvedla boljšo in nevarno igro. Ivković reprezentančni jugoslovanski back, je nastopil na levi zvezi.

Avstrija:Belgija 2:1 (1:0).

V Bruslju je avstrijska reprezentanca porazila Belgijo, ki je prvič nastopila za evropski kup, v razmerju 2:1. Avstrijska zmaga je bila popolnoma zaslužena. Belgijci so častni goal dosegli z 11 metrovko. Sodnik korekten. Publike 25.000.

Ostale tekme.

Zurich: Slavija (Praga) - Grasshoppers 4:1 (1:0).

Kairo: Ferencvaros (Budimpešta) - Reprezentanca Kaire 2:1.

Praga: Sparta-Vrsovice 6:2.

Hamburg: Severna Nemčija: Zapadna Nemčija 4:4. Radi teme v podaljšanju prekinjena. Normalen izid 2:2 (2:1).

Spominjajte se CMD

Hčerka Lloydja Georga — političarka.

Hči bivšega angleškega ministrskega predsednika Lloydja Georga, Miss Maidan, spremlja svojega očeta v Lizbonu. Od tam bosta potovala v Buenos Aires. Mis Maidan pa ni samo tajnica svojega slavnega očeta, temveč je tudi sama aktivna političarka visokih koncepcij. — Georgova hčerka je dejala novinarjem, da bo pri prihodnjih volitvah kandidirala v Carnavanu, mestu pokrajine Gollies, kjer je tudi Lloyd George pričel politično kariero in bil prveč izvoljen za poslanec. Lloyd George je tudi danes politični predstavnik Carnavona, vendar se bo gotovo odrekal kandidaturi, ako bo v omenjenem okrožju kandidirala njegova hčerka. Ni izključeno, da bo tudi miss Maidan šla po očetovi sledi in postala prvi — ženski ministrski predsednik Britanskega imperija.

Napaka, stara 4000 let.

Ko je pred 4000 leti neki staroegipčanski dijak nekaj čezkal po pergamentu, ni niti slutil, koliko skrbi in brezplodnega ukvarjanja bo povzročil s svojim pisanjem učenjakov bodočih vekov. Dokument je namreč prišel leta 1875 v britanski muzej in šele sedaj je egiptologu Glanwillu uspelo, da reši hierogliffe, slabo pisane in slabo ohranjene. Gre namreč za neko računsko nalogo, ki jo je imel dijak rešiti. Po dolgoletnem trudu pa je egiptolog ugotovil, da je vsota napačno seštetja.

Najlepše roke.

V Neaplju živi dekle, ki ima najlepše roke v Italiji. Izdajatelj nekega italijanskega časopisa je prišel na originalno idejo in razpisal konkurz za najlepšo roko. Dobil je 40.000 fotografij in izbral roko mlade, 17letne licejke iz Neaplja.

Posrečilo se nam je dobiti še nekaj srečk

Kdor hoče igrati v tem kolu sreče, se naj požuri, da pride pravočasno v posest srečke državne razredne loterije. Zrebanje prvega razreda se bo vršilo že 11. t. m. Povdarjamo ponovno, da je rizik v tem kolu prav majhen, ker mora vsaka srečka zadeti. V najslabšem slučaju bo znašal dobiček Din 200.—. Srečke je dobiti SAMO

v upravi „Večernika“ na Aleksandrovi cesti 13.

Hans Dominik:

Oblast treh

Pred pokopališčem je stopila v njegov avtomobil in odpeljala sta se v stanovanje v Johnson Streetu. In tukaj, v prostorih, ki so jo spominjali na sto in sto z materjo skupno preživelih trenutkov, se je je znova polastila neizmerena bol. Omahnila je na stol in si pokrila z rokami obličje.

Dr. Glossin jo je pustil nekaj minut v miru. Potem ji je lahno položil roko na glavo.

»Ljuba gospodična Jane, skušajte se pomiriti. Vem, da ne pomaga mnogo v tej uri tolažiti vas. Toda zanesite se name. Sledite mojim nasvetom. Sprejmite mojo pomoč in vse bo dobro.«

Jane je spustila roke na mizo in povzdignila oči. Novo čustvo se je vselilo v njeno dušo. Njene solze so usahle. Svet se ji ni zdel več tako prazen in brezupen.

»Vi ste edini dober znanec, gospod doktor, katerega smo imeli in ki ga še imam.«

»Recite raje: edini prijatelj! Pustite, da vam svetujem. Vi morate proč iz svoje stare okolice, proč iz stanovanja, kjer vas vsak kos pohištva spominja na vašo veliko izgubo.«

Jane je zadušila solze, ki so ji grozile zopet zaliti lepe oči in je prikimala.

»Boste imeli pač prav, gospod doktor! Toda, kam naj grem?«

»To bom oskrbel jaz. Poglavitno je, da pridete za nekaj tednov v druge razmere. Jaz posedujem v Koloradu ob vznožju gorovja lepo farmo. Tamkaj imate drug zrak, druge oblike in hitreje boste dosegli svoje duševno ravnanje. Tamkaj boste moj gost, dokler vam bo všeč. Moja služinčad vam bo na razpolago in jaz sam bom sem pa tam... ko boste prišli, da zelo pogosto prišel pogledat, da se prepričam o vašem zdravju.«

Dr. Glossin je govoril počasi, prepričevalno. Jane ga je mirno poslušala. Začetkoma z lahnim odporom. Spomnila se je nečesa.

»Ne bo me tukaj. Silvester me bo iskal, pa me ne bo našel.«

Dr. Glossin je uganil njeno misel, ne da bi jo bila izgovorila.

»Potrudil se bom medtem, da poizvem, kaj da se je zgodilo z Logg Sarjem. Tudi bom medtem uredil tukaj vse vaše stvari. Pisma in vse kar bi prišlo semkaj za vas, pošljem za vami v Reynold-

farmo. Tamkaj bo sveži gorski zrak brzo zopet pordečil vašo blede lica.

Za očetovskega prijatelja je govoril dr. Glossin nekoliko prevneto in preživahno. Toda Jane na to ni pazila. Zadnje zdravnikove besede so premagale poslednje njene pomisleke. Njeno bivališče bo znano tudi v Trentonu. Vsa poročila se pošiljajo za njo v novi kraj. Prav dobro najbrže in prav kmalu. Sprejela je dr. Glossinovo povabilo.

Dr. Glossin je že preje premislil vso zadevo. Da vzame Jane radi cele vrste razlogov s seboj, to je bilo že v naprej pribito. Da bo moral v to svrhu uporabiti svoj hipnotični vpliv na Jane, to je bilo tudi jasno. Ali naj gre to, če, da bi ji hipnotičnim potom vzela vsak spomin na mrtvo mater? Potem pa bi Jane sploh izgubila občutek osamljenosti in tako bi odpadel vzrok, da gre z njim. Potem bi moral iti še korak dalje in jo s hipnozo popolnoma prikleniti nase.

Neugodno ga je dirnilo, da bi vzel Jane s seboj kot mrtve avtomat. V sled nekega čudnega razpoloženja je hotel, da mu sledi Jane prostovoljno, iz naravne potrebe po varstvu. Na drugi strani pa zopet ni hotel imeti poleg sebe vedno plakajočo in tarnajočo osebo. V sled tega je izbral srednjo pot. S svojim sugestivnim vplivom je ojačil njeno potrebo po varstvu in omilil njeno še tako svežo in močno bolelo radi materine smrti.

Avtomobil ju je pripeljal na letalsko postajo, velik ograjen prostor, na katerem so pristajala letala različnih državnih zračnih prog. Jane je poznala ta kraj. Ko je še živela mati, se je odtod večkrat peljala v Philadelphijo ali Milwaukee. Takrat je opažala, da pristajajo tukaj tudi letala bogatih zasebnikov. In dr. Glossin jo je sedaj peljal k majhni, toda čedni zasebni zračni jahti.

»Vstopite, ljuba gospodična Jane. Nikar se preveč ne čudite, da imam na razpolago zasebno letalo. Najeti sem ga moral v New Yorku, če sem hotel priti pravočasno k pogrebu.«

Jane se je s toplim pogledom zahvalila zdravniku. Kako ljubezljivo od njega, da se ni ustrašil nikakih stroškov, le da je bil lahko v tej težki uri na njeni strani, da ji pomaga. Spremljana od njega je stopila v kabino letala, ki se je takoj dvignilo v zrak in odletelo v smeri proti zapadu. Dr. Glossin se je vsedel Jani nasproti.

»Dovolite mi, ljuba gospodična Jane, da vam nekoliko opišem vaše bodoče bivališče. Moje posestvo v Koloradu se imenuje Reynold-farma. V prejšnjih de-

setletjih je bila to res farma s prostirami polji in stajami, hlevi in skladišči. Z eno besedo prava farma, kot je popisana v šolskih knjigah. Danes pa je mirno prebivališče na deželi ter leži v proti vzhodu odprti dolini Skalatega pogorja. Gorski zrak, vonj po jelkah in mir. Popolen mir, kot smo ga včasih mi mestni ljudje potrebni in ki bo blagodejno vplival tudi na vas.«

Jane je poslušala z rastočim zanimanjem. Že sama izprememba kraja, hitra vožnja, ki jo je odnašala z vsako uro toliko milj od njenega starega bivališča, vse to je spravljalo njene misli v drug tir in za minute je pozabljala na svojo bolelo.

»Toda vi, gospod doktor, morete prihajati tjakaj le poredkoma. Kdo se nahaja na vaši farmi? Kdo vodi gospodinjstvo? Na koga naj se obračam?«

»Predvsem na mojo staro dobro Abigail, staro, črno postrežnico, ki gospodinja na farmi.«

Jane je prikimala. Kot Amerikanka je vedela, da zavzemajo črne služabnice v hišah belokožcev večkrat zaupna mesta. Kot doživlja pride črna ženska k otrokom, ostane pri njih kot služabnica, jih vidi darščati v moze in ostane na stara leta pri hiši še vedno črna mammy.

»Dobra, stara, zvesta žival! Njena zunanja lepota je seveda pomanjkljiva. Zato pa je zvesta in pridna. Čitala vam bo vsako željo iz oči...«

Jane ni prišlo na misel, da bo tamkaj morda še samotnejše, kakor bi bilo v Trentonu. Sugestivni doktorjev vpliv je vsak pomislek zadušil že v kali.

Letalo je hitelo za zapadajočim solncem, dokler se ni pričelo samo spuščati navzdol, ko so se pokazale na obzorju ožarjene gore od Denvera do Cheyenna. Pristalo je na prostrani travo poraščeni planoti. Dr. Glossin je imel res prav. Tukaj je vel drugačen zrak kakor v Trentonu, kjer so velike delavnice vkljub vsemu napredku in izboljšanjem še vedno napolnjevale v precejšnji meri ozračje z dimom in prahom.

Svež, po smoli dehteč gorski zrak. Jane ga je vdihavala v globokih dihih. Letalo je pristalo tesno ob farmi. Na

poti k poslopju jima je že prišla naproti stara zamorka. Strašno grda, kot so po navadi vse stare zamorka. Pri tem pasje zaupljiva, s česar se je dalo sklepati, da je že dolgo v službi pri dr. Glossinu.

»Dober dan mister doktor. Stara Abigail je vse pripravila. Večerja je pripravljena. Sobe so pripravljene...«

Širok smehljal ji je raztegnil usta tja do ušes, ko je skušala doktorju poljubiti roko.

Dr. Glossin jo je odrinil.

»Dobro, Abigail. To sem pričakoval. Moja sestrična miss Harte bo ostala nekaj časa tukaj na farmi. Ubogati jo moram prav tako, kot mene in skrbeti, da se bo počutila, ko da je doma.«

Starka je medtem pozorno premotrila Jane. S rezultatom svojega opazovanja je bila očitno zadovoljna, ker obrnila se je sedaj proti Jane in je poskusila tudi njej poljubiti roko.

»Pusti to, Abigail!«

Dr. Glossin je izrekel te besede z čudno ostrim naglasom. Zamorka je takoj odstopila in je sledila doktorju in njegovi spremljevalki na dvorišče.

Jane se je počutila po težkem trpljenju zadnjih dni skoro popolnoma olajšano. Ali je bil to doktorjev vpliv, ali izpremenjena okolica — začela je zopet zaupno gledati v bodočnost. V mirnih urah premišljevanja je že preje večkrat računala z možnostjo, da jo mati, ki je vedno bolehal, lahko kmalu pusti samo na tem svetu. Sedaj se je bilo zgodilo in skušala se je spraviti z neizpremenljivim dejstvom.

Dalje prihodnjič.

MALI OGLASI

Smoking

obleka kompletna, dobro ohranjena za srednjo postavu se ugodno proja. Na ogled iz prijaznosti pri krojaču Vidoviču, Gledališka 10. 54

Iščem 3 do 4 sobno stanovanje za takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Trgovce« 22

Sivilje!

Cevljarji!

Ako Vam Vaš stroj nagaja potrudite, se v Tattenbachovo ulico 14 in z zadovoljstvom boste spet pričeli z delom. Ne pozabite pa vzeti s seboj prvovrstnega ameriškega olja za mazanje Vaših strojev. 1554

Radi izpraznitve lokala

bo do 24. januarja 1928 velika

azprodaja

vse zaloge po skrajno znižanih cenah. Priložnostni nakup modnih predmetov za gospode kakor srajce za smokinge in frake, modernih ovratnikov in kravat, klobukov, finega blaga za obleke itd. 42

Jos. Karničnik, Slovenska ul. 10

Najnovejše publikacije Tiskovne zadruge so:

Podlímbarški, Zbrani spisi II. zvezek

84 Din, platno 100 Din, usnje 106 Din

Kersnik, Testament, broš. 18 Din, platno 26 Din

Občni državljanski zakonik, 150 Din

Naročila sprejema

Tiskovna zadruga, Maribor, Aleksandrova 13

Ne samo nizke cene

ampak tudi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Vas zadovolji v vsakem oziru.

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo, izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Najnovejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

JURISTI!

NOVO!

NOVO!

OBCNI DRŽAVLJANSKI

ZAKONIK

v slovenskem prevodu je pravkar izšel.

Cena knjigi Din 150, po pošti Din 155

Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13